

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН САЛБАРЫН БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТ, ЦААШИД АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Илтгэгч: Дарга Б.Итгэлсүрэн

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ГАЗАР
2021 он

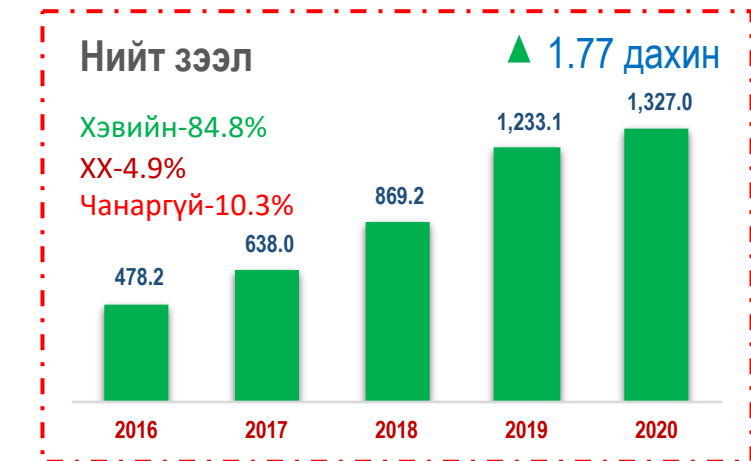
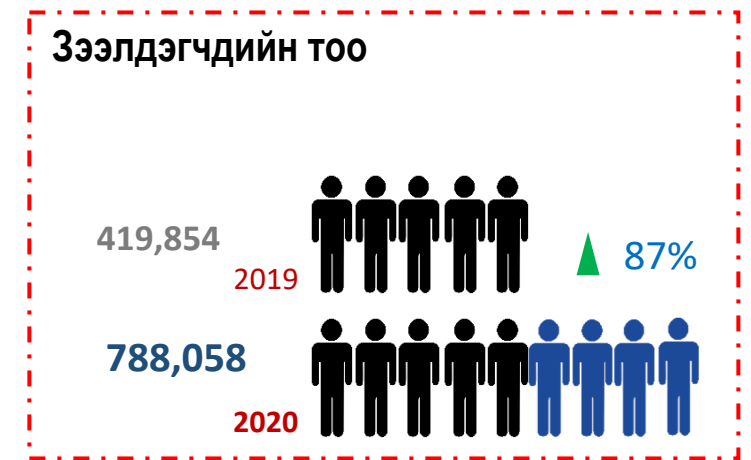
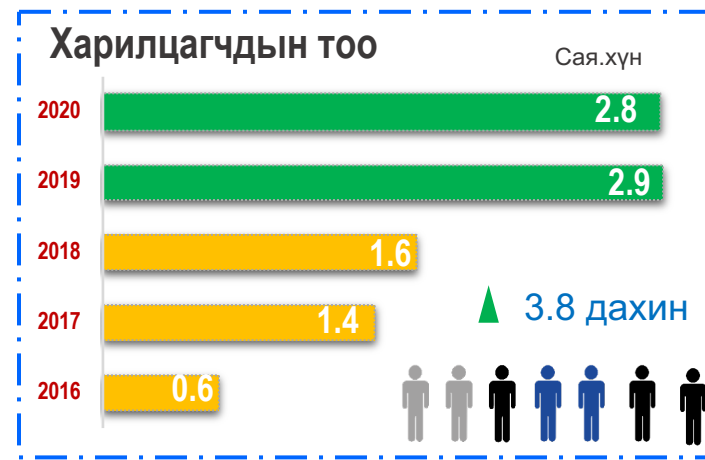
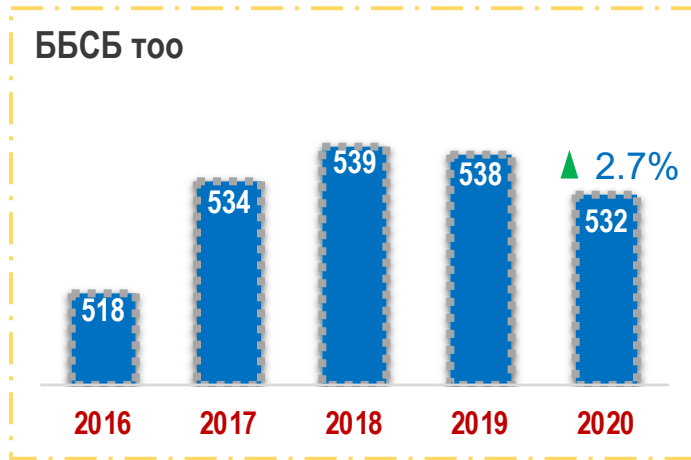

САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

СЗХ-НООС 2019-2020 ОНД АВЧ
ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БОДЛОГЫН
АРГА ХЭМЖЭЭ

I. САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

I. САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ЭРХЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨРЛӨӨР

2016

2020

ЗЭЭЛ

463

6.3%

ЗЭЭЛ

494

ГАДААД ВАЛЮТЫН АРИЛЖАА

144

2.1%

ГАДААД ВАЛЮТЫН АРИЛЖАА

147

ИТГЭЛЦЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

28

53.6%

ИТГЭЛЦЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

43

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, САНХҮҮГИЙН
ЧИГЛЭЛЭЭР ЗӨВЛӨГӨӨ МЭДЭЭЛЭЛ ӨГӨХ

33

12.1%

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, САНХҮҮГИЙН
ЧИГЛЭЛЭЭР ЗӨВЛӨГӨӨ МЭДЭЭЛЭЛ ӨГӨХ

37

ЦАХИМ ТӨЛБӨР ТООЦОО, МӨНГӨН
ГУЙВУУЛГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

12

1.8 дахин

ЦАХИМ ТӨЛБӨР ТООЦОО, МӨНГӨН
ГУЙВУУЛГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

34

ФАКТОРИНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

22

54.5%

ФАКТОРИНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

34

ТӨЛБӨРИЙН БАТАЛГАА ГАРГАХ

16

31.3%

ТӨЛБӨРИЙН БАТАЛГАА ГАРГАХ

21

БОГИНО ХУГАЦААТ САНХҮҮГИЙН
ХЭРЭГСЭЛД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ

2

4.5 дахин

БОГИНО ХУГАЦААТ САНХҮҮГИЙН
ХЭРЭГСЭЛД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ

11

ТӨЛБӨР ТООЦООНЫ ХЭРЭГСЭЛ ГАРГАХ

2

2.5 дахин

ТӨЛБӨР ТООЦООНЫ ХЭРЭГСЭЛ ГАРГАХ

5

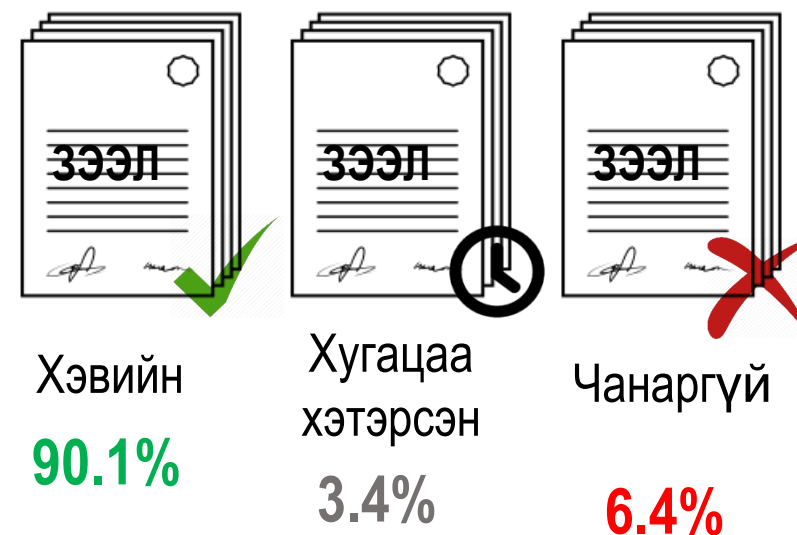
ФИНТЕК

Салбарын нийт харилцагчдын **89.3%** буюу 2.5 сая нь эдгээр ББСБ-ын харилцагчид бол нийт зээлдэгчдийн **72.7%** буюу 572.7 мянга нь зөвхөн гар утсаараа дамжуулан зээл авсан байна.

Финтек зээлдэгчдийн 1 зээлдэгчид ногдох зээлийн дундаж

245.2 мянган төгрөг

I. САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Татвар төлөлт

9.2 тэрбум ₮

2016

20.2 тэрбум ₮

2020

Нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын

ШИМТГЭЛ ТӨЛӨЛТ

2.7 тэрбум ₮

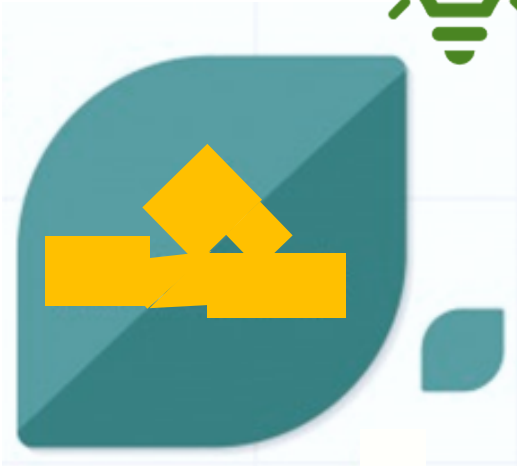
2016

▲ 89%

5.1 тэрбум ₮

2019

Хууль, эрх зүйн орчин

◦2019.07.08 №210 дугаар тогтоолоор: “**Банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааны зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам**”-ын шинэчлэн баталсан.

◦2019.07.08 №211 дүгээр тогтоолоор: “**Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам**”-ыг шинэчлэн баталсан. 2020.03.25 №148 дугаар тогтоолоор Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төвлөрүүлэх хугацааг хойшлуулав.

◦2019.12.16 №370 дугаар тогтоолоор: “**Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаанд эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалт хийх журам**”-ыг баталсан.

◦2019.03.20 №46 дугаар тогтоолоор “**Зээлийн батлан даалтын үйл ажиллагааг зохицуулах хяналт тавих журам**”-ыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулав. 2020.06.10 №352 дугаар тогтоолоор “Зээлийн батлан даалтын сангийн үйл ажиллагааг зохицуулах, хяналт тавих журам”-д **нэмэлт өөрчлөлт** оруулсан.

◦2019.12.27 №441 дүгээр тогтоолоор “**Банк бус санхүүгийн байгууллагын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох, үе шаттай нэмэгдүүлэх хуваарь батлах тухай**” тогтоолын төслийг шинэчлэн баталсан.

Хууль, эрх зүйн орчин

- 2020.01.15 №10 дугаар тогтоолоор "Банк бус санхүүгийн байгууллагын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, хорогдуулах, шинээр хувьцаа гаргах, худалдах, шилжүүлэхэд мөрдөх журам"-ыг баталсан.
- 2020.06.25 №495 дугаар тогтоолоор "Банк бус санхүүгийн гадаад валютын арилжааны үйл ажиллагааг зохицуулах, түүнд хяналт тавих журам"-ыг баталсан.
- Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хууль"-ийн шинэчилсэн төслийг боловсрууллаа.
- 2020.12.09 №998 тогтоолоор "Активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж зарцуулах журам"-ыг шинэчлэн батлав.
- 2020.12.23 №1020 тогтоолоор "Коронавируст цар тахлын халдварын үед банк бус санхүүгийн байгууллагад авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай" тогтоол батлав.

Гадаад хамтын ажиллагаа

◦ Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн төслийг боловсруулахад **Европын Сэргээн Босголт Хөгжлийн Банкны** төслийн зөвлөхүүдтэй хамтран ажиллав.

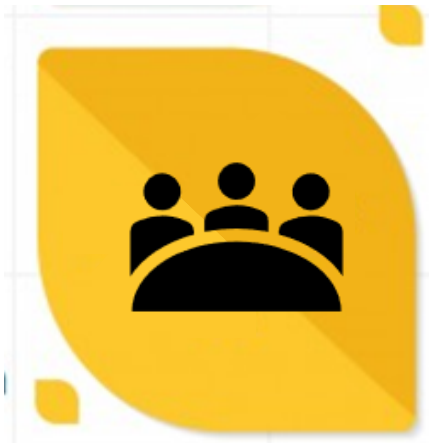
◦ Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)-ийн **“Хүртээмжтэй ногоон санхүүжилт”** ажлын хүрээнд **Монгол улсын банк бус санхүүгийн салбарын талаар танилцуулга** хийж бусад улс орнуудын ногоон **санхүүжилтийн талаар туршлага судалсан**. Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)-ийн вебинар хуралд оролцож, **“Хүртээмжтэй ногоон санхүү ба тогтвортой хөгжлийн зорилтуудын танилцуулга”**, **“Уур амьсгал ба гамшгийн эрсдэлд тэсвэртэй байдлыг нэмэгдүүлэх”**, **“Ногоон санхүүгийн салбар дахь төв банкны үүрэг”** зэрэг сэдэвт хэлэлцүүлэгт оролцов.

◦ Олон Улсын Санхүүгийн Корпорацитай **“Ногоон санхүүжилтийг хөгжүүлэх”** болон **“Нийлүүлэлтийн сүлжээний санхүүжилтийн төслийг хамтран хэрэгжүүлэх”** харилцан ойлголцлын санамж бичгийг тус тус байгууллаа.

◦ Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)-ийн **“Санхүүгийн хүртээмжийн үндэсний хөтөлбөр”**-ийг боловсрууллаа.

◦ Санхүүгийн зохицуулах хорооноос Азийн хөгжлийн банктай хамтран 2020-2021 онд **“Бичил санхүүгийн байгууллагыг чадавхжуулах, санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх төсөл”**-ийг хэрэгжүүлж байна.

◦ 2020.09.01-ний өдөр Санхүүгийн зохицуулах хороо, Татварын ерөнхий газартай **“Мэдээлэл харилцан солилцох”** санамж бичиг байгуулав.

Хурал семинар уулзалт

- Хорооноос **“Цахим санхүүгийн үйлчилгээ”** ажлын хэсгийн 19 дэх уулзалт, **“Монгол Улсын ЖДҮ-ийг хөгжүүлэх бодлогод дэмжлэг үзүүлэх нь”** сэдэвт семинар, **“Финтек фронттиер форум”**-д оролцож мэдээ, мэдээллээр хангаж, туршлага судлав.
- **“Олон нийтийн санхүүгийн суурь мэдлэгийг дээшлүүлэх хөтөлбөр 2016-2021”**-ийг хэрэгжүүлэх, хамрах хүрээг өргөжүүлэх арга хэмжээний хүрээнд Улаанбаатар хот болон **Монгол Улсын 14 аймгаар** сургалт зохион байгуулж, үзлэг хийж, зохицуулалттай этгээдүүдийн үйл ажиллагаатай танилцаж зөвлөгөө өглөө.
- МББСБХ-той хамтран **ББСБ-уудын ажилтнуудыг чадавхжуулах** сургалтын хөтөлбөрийг шинэчилсэн бөгөөд тэнхимийн 2 удаагийн сургалтад 52 ББСБ-ын удирдлага, 9 удаагийн онлайн сургалтад 345 албан хаагчид хамрагдсан.
- Олон Улсын Санхүүгийн Корпораци болон Олон Улсын Факторингийн Холбоотой хамтран **“Нийлүүлэлтийн сүлжээний санхүүжилт болон факторингийн үйл ажиллагааг хөгжүүлэх нь”** сэдэвт ББСБ-уудад зориулсан сургалтыг 2020 оны 01 дүгээр сарын 14, 15-ны өдрүүдэд хамтран зохион байгуулж 70 ББСБ-ын төлөөлөл, арилжааны банкны 10 төлөөлөл, СЗХ-оос 12 албан хаагчийг хамруулсан.
- Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)-ийн **“Хүртээмжтэй ногоон санхүүжилт”** ажлын хүрээнд 200 ББСБ-уудыг сургалт, мэдээллээр хангахаар ажиллаж байна.
- Банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарын **Үндэсний эрсдэлийн үнэлгээг** хийж гүйцэтгэлээ.

**Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа**